

Erfinpassingsplan
vof Jennekus
Nicolaasweg 8 Mariënelde

In het kader van uitbreiding van agrarische bebouwing

Colofon

Erfinpassingsplan vof Jennekus
Nicolaasweg 8 Mariënvelde

In het kader van uitbreiding van agrarische bebouwing

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Van Westreenen
Contactpersoon: B. Wopereis

Projectnummer en versie: 454 1.3		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 17-9-2015
Ligging projectgebied: Nicolaasweg 8-10 Mariënvelde	Amersfoortcoördinaten: X230.516 Y445.986	

Correspondentieadres:
Postbus 206
7480 AE Haaksbergen
info@natuurbankoverijssel.nl

@natuurbankOverijssel

1. Inleiding

Melkveebedrijf vof Jennekus, gelegen aan de Nicolaasweg 8-10 in Mariënveldde heeft concrete plannen om een werktuigenberging en loopstal uit te breiden. De gemeente Oost-Gelre is voornemens medewerking te verlenen aan de uitbreiding van dit nieuwe bedrijf mits het nieuwe bedrijf landschappelijk wordt ingepast. Tot de landschappelijke inpassing behoort het erf (erfbepantingsplan) en de omgeving (inpassingsplan). Beide onderdelen worden samen gepresenteerd in voorliggend natuurbedrijfsplan.

Het advies voor beheer en inrichting is gebaseerd op een analyse van het historische landschap, de abiotische kenmerken en de actuele kwaliteiten en kenmerken van het landschap rondom het plangebied. Voorliggend rapport is een advies welke het detailniveau van een visie. Het plan is niet uitgewerkt tot in detail zoals het exacte aantal bomen en struiken, maar geeft wel minimale oppervlakte en/of breedtematen op voor landschappelijke structuren. Het plangebied is bezocht op 24 juni 2014.

Leeswijzer

Na een introductie van het plangebied worden de gebiedskenmerken kort geschetst. Daarbij wordt gekeken naar de karakteristieken van het huidige landschap, de ecologische betekenis en de abiotische omstandigheden ter plaatse. Ook wordt er gekeken naar het historische landschapsbeeld anno 1880. Op basis van deze gegevens wordt een analyse uitgevoerd waaruit de bouwstenen gehaald worden die aan de basis staan van het natuurbedrijfsplan. Het gepresenteerde ontwerp wordt uiteengezet in een hoofdstuk inrichting. Tenslotte wordt aandacht geschonken aan het beheer van de nieuwe inrichting.

2. Het onderzoeksgebied

2.1 situering

Het plangebied is gesitueerd aan de Nicolaasweg 8-10 in Mariënveld. Het ligt ca. 2 kilometer ten westen van de dorpskern van Zieuwent. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied met de gele cirkel weergegeven.

Situering van het onderzoeksgebied. Deze wordt met de gele contour aangeduid.

2.2 Beschrijving van het plangebied

In het plangebied is melkveebedrijf vof Jennekus gevestigd. Op het erf staan twee, aan elkaar gebouwde loopstallen, enkele schuren, een werktuigenberging, woning en enkele sleufsilo's.

Detailopname van het erf.

Impressie van het plangebied.

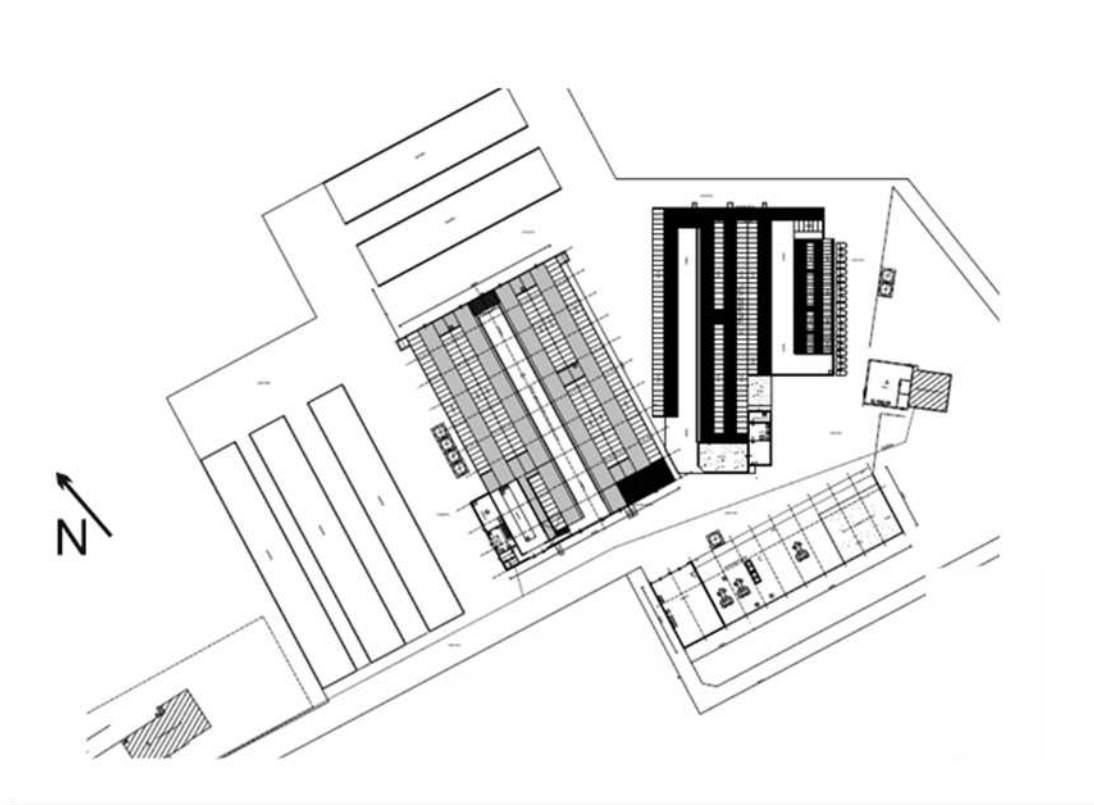
2.3 Aanwezige erfbeplanting

Rondom het erf liggen verschillende elementen. Langs de westrand van het erf staat een rij berken. Deze treffen we ook aan net ten noorden van de oostelijke loopstal. Dit betreft een bomenrij zonder ondergroei. Aan het begin van het erf staan twee forse zomereiken net naar de toegangsweg. De sleufsilo's worden aan de zuidzijde begrensd door een beukenhaag. Ten zuiden van de werktuigenberging staat een strook gemengd loofhout en naast de woning staat een beeldbepalende paardenkastanje. Op onderstaande kaart wordt de aanwezige erfbeplanting weergegeven.

3 Voorgenomen activiteiten

Vof Jennekus wil een bestaande werktuigenberging en loopstal uitbreiden. Om de loopstal uit te kunnen breiden worden twee gebouwen gesloopt en het dak van een bestaande loopstal verwijderd. Door de uitbreiding van de loopstal komen te elzen midden voor de stal te staan waardoor ze de in-uitloop van de stal belemmeren. Deze bomen dienen verwijderd te worden.

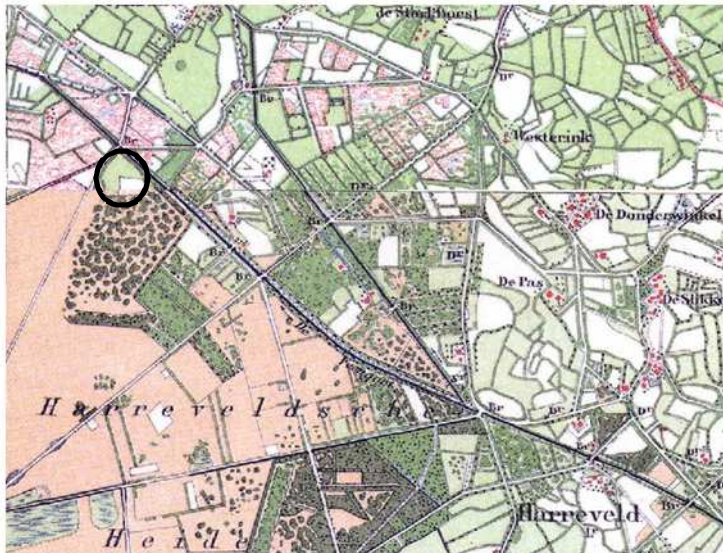

Weergave van de wenselijke nieuwe situatie

4 Landschap

Landschapstype

Het plangebied ligt op de overgangszone van het kleinschalige Zieuwentse kampenlandschap naar het heideontginningslandschap dat onderdeel uitmaakt van het centrale midden van de oost-Achterhoek; een groot heideontginningsgebied tussen Zelhem, Ruurlo en Harreveld. In deze randzone bevonden zich eind 19^e eeuw enkele boerderijen zoals zichtbaar op onderstaande uitsnede van de topografische kaart. Het jonge ontginningslandschap kenmerkt zich door lange rechte wegen en een rationele verkaveling met lange rechthoekige blokken cultuurland, terwijl het kampenlandschap zich kenmerkt door een grillig en kronkelig wegenpatroon, kleine natte graslanden, afgewisseld door kampen. Door de vele singels en houtwallen was dit een zeer besloten landschapstype. Vandaag te dag is deze openheid nagenoeg volledig verdwenen door uitvoeren van enkele ruilverkavelingen.

Uitsnede van de historische topografische kaart anno 1880. Het plangebied wordt met de cirkel aangeduid.

Kenmerken en kwaliteiten van het huidige landschap

Het huidige landschap op en rond het plangebied bestaat uit een intensief gebruikt agrarisch cultuurlandschap wat gedomineerd wordt door mais en grasland voor de melkveehouderij. Verspreid in het landschap liggen enkele kleine bosjes en singels welke zijn aangelegd tijdens de vorige verkaveling. Het landschap heeft een zeer beperkte ecologische waarde. Door het grootschalige, intensieve en 'opgeruimde karakter' domineren flora- en faunasoorten die bestand zijn tegen hoge dynamiek en sterke ontwatering. De meest karakteristieke landschapselementen vormen de 'vochtige' elzenbosjes en pinksterbloemweities die verspreid in het landschap voorkomen. Veelal gelegen bij burgerwoningen of voormalige boeren erven. Het landschap wordt gedomineerd door laanbeplanting van zomereik, afgewisseld met essen op de vochtigere delen. De houtsingels bestaan uit een gemengde loofhoutbeplanting met zomereik, lijsterbes, berk en boswilg en worden als hakhoutsingels beheerd.

Het erf in het landschap

Karakteristiek voor het boerenerf in deze streek is de ligging van de gebouwen. Tot in de 70-er jaren lag direct achter de meeste boerderijen, waar het melkvee in was gestald, een hooiberg. Daarom heen gegroepeerd lagen stallen voor kleinvee en een berging voor tractoren en machines.

Het voorerf

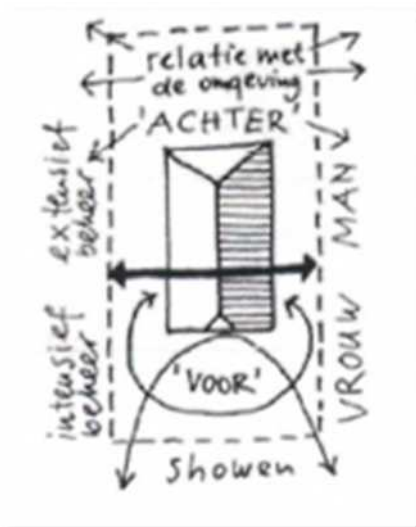
De erfindeling is een afspiegeling van de taakverdeling tussen boer en boerin. Het erf aan de voorkant is de siertuin. Dit was het domein van de boerin. Het vormt een in zichzelf gekeerd gebied en het onderhoud, dat voor het grootste deel in de zomer plaatsvindt, is intensief. Er zijn drie verschillende soorten boerderijtuinen:

- De klassieke (nuts)tuin waar de nutsfunctie overheerst. Hier staat groente met soms wat fruit en een kleine hoeveelheid bloemen. Staan er veel bloemen in, dan noemen we het een 'versierde nutstuin'.
- De formele tuin bevat symmetrische figuren die omzoomd zijn met grind. Het patroon wordt vaak omzoomd met een (buxus)haag of een rand van bloeiende planten. De patronen zijn gevuld met rozen en andere soorten beplanting.
- De boerderijtuin is een 'moderne' boerderij tuin. Deze tuinen wijken af van de hiervoor genoemde tuinen. Het zijn tuinen zonder een samenhangende ordening.

De boerderij wordt beschaduwd door 2 of 3 leilinden. Vaak stonden deze aan de zuidkant om de (kaas)kelder koel te houden in warme zomers. Ook staan leilinden aan de voorkant van de boerderij. Soms treffen we een paar hoogstamfruitbomen aan; meestal pruimen, appels, peren of soms een kers. Het meeste fruit is ondergebracht in de 'bongerd'.

Het achtererf

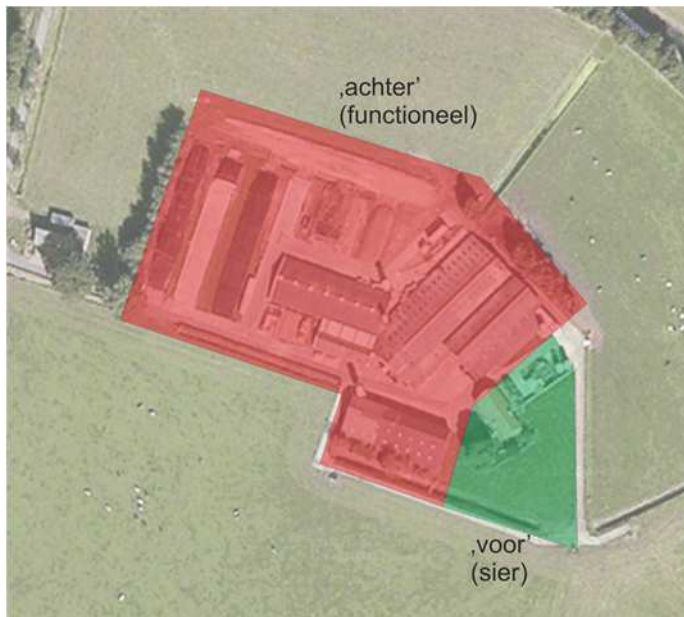
De stal en de bijgebouwen met het achtererf is het werkterrein van de boer. De beplanting bestaat uit (knot)bomen, hakhout, struweelbeplanting (wilde haag van diverse heesters) en soms een erfbosje met zomereiken in het oude ontginningslandschap. Ook werden er walnoten aangeplant tegen insecten. De moestuin werd meestal omzoomd door een doornhaag om de groenten te beschermen tegen wildvraat. Ook kwamen omheiningen voor van gevlochten wilgentenen. Het onderhoud van deze beplanting is vooral winterwerk. Het achtererf houdt de relatie open met het achterland; de es of het hooiland. Het erfgedeelte direct naast de stal is het overgangsgebied, dat zowel kan behoren bij het voor- als het achtererf. Dit overgangsgebied bevat vaak de moestuin.

Traditionele erfopbouw met 'voor' en 'achter'.

Ruimtelijke opbouw van het erf

Het hoofdgebouw bevindt zich aan de oostzijde van het erf en ligt ruim 200 meter van de weg af. Het hoofdgebouw ligt met de achterzijde richting erf. Het erf wordt ontsloten aan de westzijde via een verharde erftoegangsweg. Het erf wordt omsloten door agrarische cultuurgronden, tijdens het veldbezoek in gebruik als grasland.

'functie-indeling' van het plangebied.

5 Bodem & water

Geomorfologie en bodem

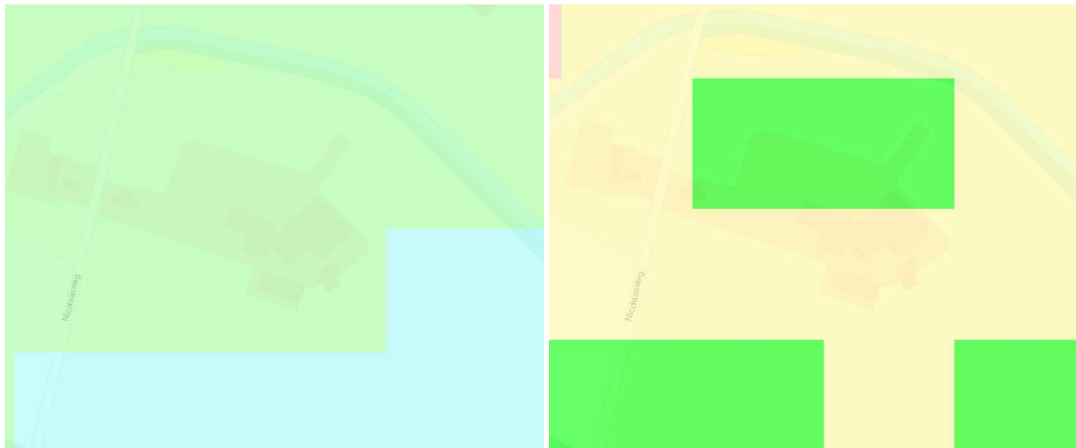
Geomorfologisch behoort het plangebied tot het dekzandlandschap, specifiek dekzandwelingen en –vlakten met veldpodzolgronden (Hn23-VI) met vrij diepe ontwatering (gele kleur op onderstaande kaart). Dit type wordt omgeven door deels natte beekdal, laagten en depressies (oker kleur op onderstaande kaart) behorende tot de Gooreerdgronden (pZn23-V*). Beide bodemtypen behoren tot de kalkloze zandgronden en kennen een matig diepe ontwatering. Op onderstaande afbeelding wordt een uitsnede van de geomorfologische kaart weergegeven. Op onderstaande kaart, rechts, is een uitsnede van de bodemkaart weergegeven. Het plangebied wordt met de contour aangeduid.

Uitsnede uit de geomorfologische kaart (links) en de bodemkaart (rechts).

Water

Het gebied ligt op de overgang van een gebied met infiltratie naar een kwelgevoed gebied ten zuidoosten van het erf. De situatie ter plaatse is intermediaire. Door drainage en een fijnmazig stelsel van sloten en greppels komt deze kwel doorgaans niet meer in de wortelzone van de vegetatie. Kwelinvloeden zijn vermoedelijk zichtbaar in diepere sloten. Dit blijkt uit de kaart waarop de gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand op vermeld staat. Gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand net ten noorden van het erf is 40-80cm beneden maaiveld en de gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand op en rond het erf aan de zuidzijde is 80-120 cm beneden maaiveld.

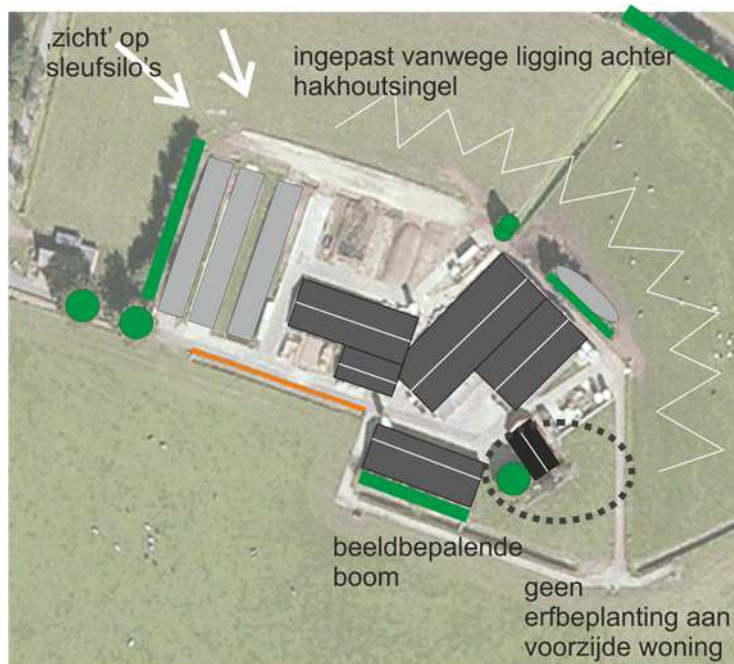
Uitsnede uit de kwel-infiltratiekaart (links) en de gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand (rechts)

6 Ruimtelijke analyse van het landschap en abiotiek

Het plangebied ligt op de overgang van het oude ontginningslandschap ten noorden en oosten ervan naar het jonge ontginningsgebied ten zuiden ervan. De landschappelijke karakteristieken van het landschap op en rond het plangebied bestaan uit lange, rechte houtsingels, rechte wegen en verspreid in het landschap liggende boerderijen, meestal niet direct langs de ontginningswegen, maar er iets vanaf en vaak met de achterzijde naar de weg gekeerd. De beplanting bestaat uit loofhout met een gemengde samenstelling van zomereik, berk en lijsterbes op de drogere delen en els, populier en wilg in de nattere delen.

Uit de analyse komen de volgende punten naar voren:

- Plangebied ligt op overgangszone tussen twee landschapstypen;
- Geen duidelijk historische referentie t.a.v. landschap; overgang van oud- naar jong ontginningslandschap. Landschapskenmerken rondom plangebied duiden op jong ontginningslandschap;
- Rondom plangebied gemengde houtsingel met voornamelijk zomereik, berk en lijsterbes;
- Zuidelijke deel van het plangebied heeft veldpodzol, noordelijke deel een gooreerdgrond;
- Grondwaterpeil zakt in het groeiseizoen razendsnel (kenmerkend voor het 'centrale deel van de Achterhoek');
- Het 'privé-gedeelte rondom de woning wordt niet door beplanting afgeschermd van het omringende agrarische cultuurlandschap;
- Het zicht op de noordzijde van het erf wordt weggenomen door de hakhoutsingel parallel aan de Veengoot.
- De oostzijde van het erf is niet zichtbaar vanwege vanaf de openbare weg;
- De zuidzijde van het erf wordt omzoomd door een beukenhaag.

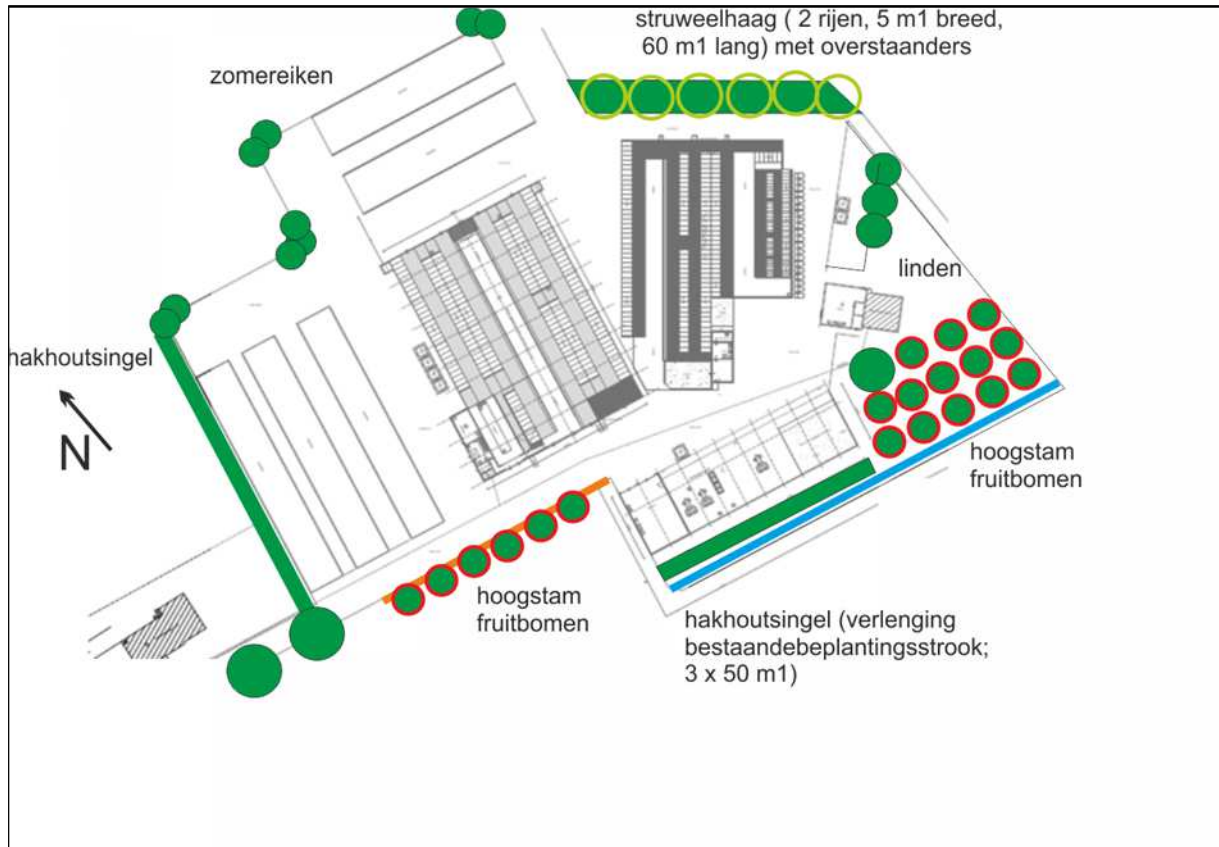
Visualisatie van de analyse van de ruimtelijke kwaliteit van het huidige erf.

Uitgangspunten voor het ontwerp zijn;

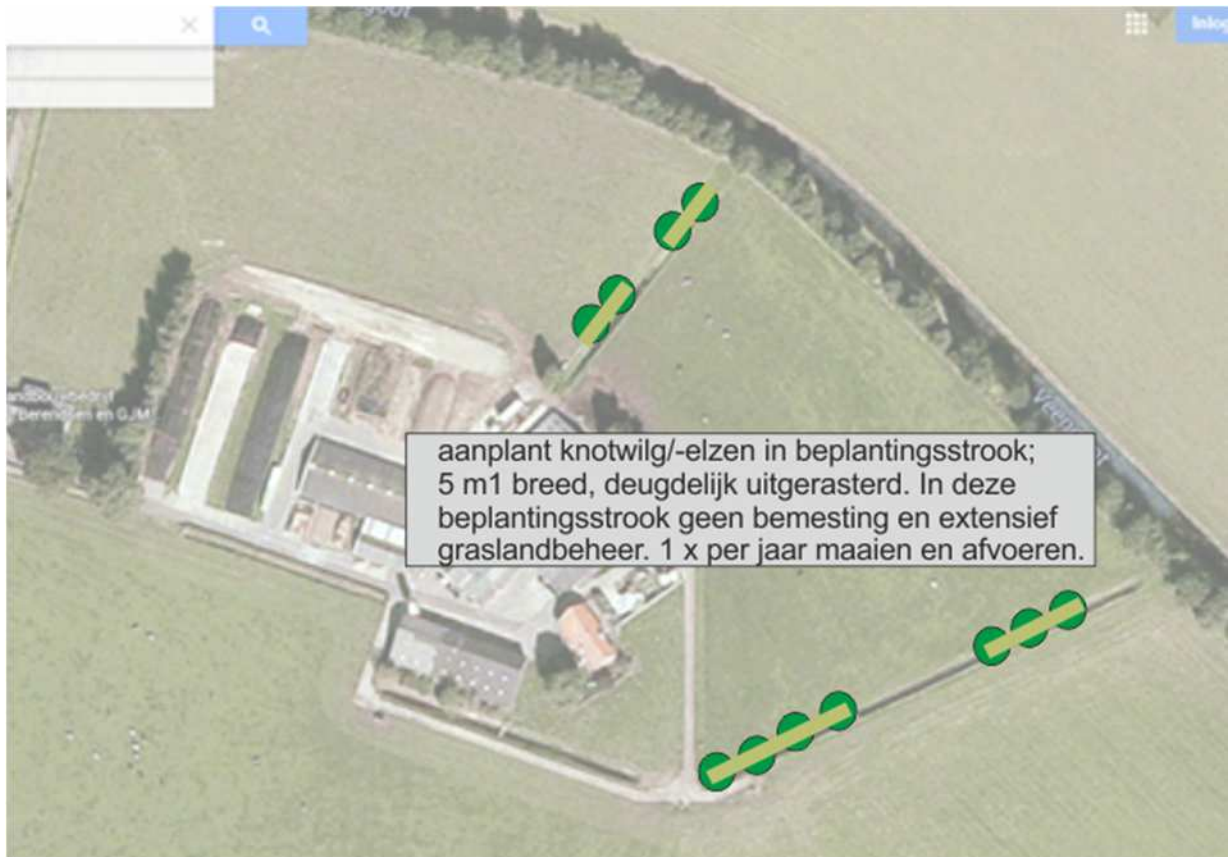
- Agrarische bebouwing mag zichtbaar (beleefbaar) zijn in het agrarisch cultuurlandschap;
- De noord- en oostzijde van het erf zijn niet zichtbaar vanaf de openbare weg; er is weinig noodzaak om die zijden te versterken met beplanting;
- Verminderd zicht op de sleufsilos door aanplant blikvangers (laanbomen);
- Rondom de sleufsilos moet voldoende ruimte blijven om ze af te dekken en vanwege ongedierte is het onwenselijk om dichte bosschage direct naast de silos aan te leggen.

7 Het ontwerp

Om het erf in de nieuwe situatie landschappelijk in te passen wordt beplanting op het erf toegevoegd en wordt landschappelijke beplanting langs twee sloten ten noorden van het erf toegevoegd. Op het erf worden zeven solitaire zomereiken, drie linden, een boomgaard, hoogstam fruitbomen in lijnbepanting, een hakhoutsingel en een struweelhaag toegevoegd. Als landschappelijke beplanting worden zeven solitaire knotelzen of knotwilgen in de slootkant geplant verdeeld over twee sloten. Op onderstaande verbeelding wordt de toe te voegen beplanting op het erf weergegeven, daaronder een verbeelding van de landschappelijke beplanting.

Totaalbeeld van bestaande- en nieuwe erfbeplanting

Aanplant solitaire knotwilgen/-elzen

8 Inrichting en beheer

Algemeen

Om van het huidige erf naar het wenselijke inpassingsplan te komen dienen de volgende maatregelen genomen te worden;

Hakhoutsingel

De bestaande houthoutsingel aan de zuidzijde wordt verlengd. Deze wordt 5 m1 breed en bestaat uit drie rijen bosplantsoen met een plantverband van 1,5x1,5 m1. De minimale maat van het plantsoen bedraagt 60-80cm. De singel bestaat uit een gemengd bosplantsoen van zomereik, els, boswilg, berk en met aan de randen struweelvormers als lijsterbes, hazelaar, sleedoorn, Gelderse roos en liguster.

Algemene plantinstructie voor bosplantsoen

1. Het aanplanten van een houtwal of singel kan plaats vinden tussen half november en half maart, mits het niet vriest. Gebruik inheems plantmateriaal, wat passend is in de streek.
2. Voor de aanplant wordt vaak gekozen voor 3-jarig bosplantsoen met de maat 80-100 cm hoogte.
3. De te beplanten oppervlakte dient te worden bewerkt, dit kan door frezen en/of planten in bewerkte grond.
4. Plant de soorten aan in groepen van minstens 5-7 stuks per soort. Op die manier voorkomt u dat langzaam groeiende soorten worden overgroeid door snel groeiende soorten.
5. Let op dat u niet te diep plant. De diepte is afhankelijk van de omvang van het wortelstelsel. Steek een gat (houd de grond op de schop), plaats het plantsoen zo dat alleen de wortels in het gat zitten. Gooi de grond weer in het gat, terwijl u het plantsoen vasthoudt. De grond iets aanduwen.
6. Indien u niet direct alle bomen en/of struiken kunt aanplanten, dan kunt u ervoor kiezen de bomen en/of struiken tijdelijk op te kuilen. Kies hiervoor een vochtige schaduwrijke plaats uit. Het opkuilen kan door een gat in de grond te graven en daar de bomen met de wortels in te zetten. Bedek de wortels met de vrijgekomen grond.
7. Boomvormers (zomereiken) dient u in het midden van de singel aan te planten, struiken aan de randen.

Struweelhaag

De struweelhaag aan de noordzijde bestaat uit een beplantingsvak met twee rijen bosplantsoen in een plantverband van 1,5 x 1,5 meter. De haag wordt vijf meter breed. De minimale maat van het plantsoen bedraagt 60-80cm. De singel bestaat uit een gemengd bosplantsoen van veldesdoorn, sleedoorn, lijsterbes, hazelaar, Gelderse roos en liguster. Verdeeld over het vak worden zes als laanboomboom gekweekte linden, boswilgen, esdoorn of zomereiken geplant. De struweelhaag wordt uitgerasterd om vraat door koeien tegen te gaan.

Zie voor verdere plantinstructies bovenstaande tekst onder 'hakhoutsingel'.

Solitaire eiken en linden

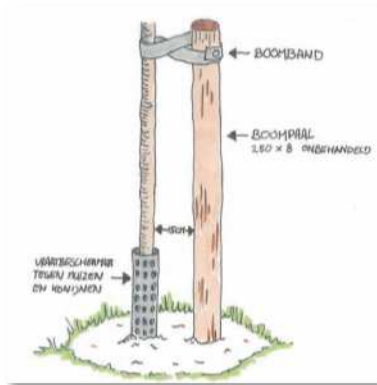
Er worden zeven solitaire zomereiken en drie solitaire linden geplant. Er worden als laanboom gekweekte bomen gebruikt met de minimale omtrek van 14-16 cm op 1 meter boven de wortelvoet. De bomen worden geplant met 2 boompalen en boomband.

Het aanplanten van een boom kan plaats vinden tussen half november en half maart, mits het niet vriest. Voor de aanplant wordt vaak gekozen voor een laanboom met een minimale omtrek van 10-12 cm. U kunt ook kiezen voor een grotere maat, bijvoorbeeld 14-16 cm met kluit. Indien u niet direct alle bomen kunt aanplanten, dan kunt u ervoor kiezen de bomen tijdelijk op te kuilen. Kies hiervoor een vochtige schaduwrijke plaats uit. Het opkuilen kan door een gat in de grond te graven en daar de bomen met de wortels in te zetten. Bedek de wortels met de vrijgekomen grond.

De solitaire eiken en linden worden uitgerasterd waarbij raster minimaal 1,5 van de aanplant wordt gezet.

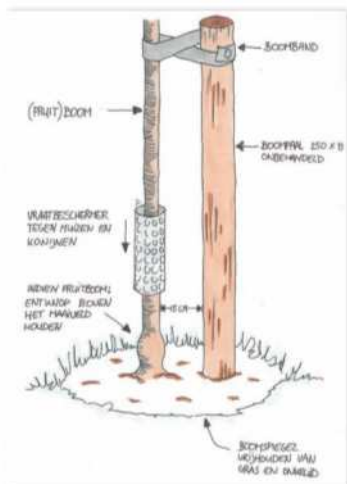
Specifieke plantinstructie

1. Voor het aanplanten is een ruim plantgat noodzakelijk waarin de wortels zich wijd kunnen uitspreiden. Het plantgat dient daarom ongeveer een afmeting te hebben van 70x70x70 cm groot. Spit na het graven de bodem van het plantgat los.
2. Plaats daarna een boompaal van onbehandeld hout naast de boom (maat 250 cm lengte bij 8 cm doorsnede), op ongeveer 15 cm van de boom, aan de kant van de heersende windrichting (dit is meestal het zuidwesten). Bevestig de jonge boom met een brede band aan de boompaal.
3. U kunt nu het plantgat weer dichtgooien. Pas indien nodig bodemverbetering toe door bijvoorbeeld potgrond te mengen met de grond uit het plantgat.
4. Plaats bij een bomengroep de bomen ruim uit elkaar, de minimale plantafstand is 6 meter. Een volwassen boom kan al snel een kroon ontwikkelen van 10 meter breed.

Hoogstam fruitbomen

Er wordt een kleine bongerd aangelegd met dertien hoogstam fruitbomen (hoofdzakelijk appel) en een rij hoogstam fruitbomen (6) langs de beukenhaag. Voor de aanleg van de hoogstam appelbomen wordt gebruik gemaakt van bomen met een maat van 10-12 cm (stamomtrek op 1,5 m1 hoogte). De hoogstamappelbomen worden in een ruim plantgat gepoot en ondersteund door 1-2 boompalen met boomband. Er wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van oude rassen. Deze zijn van nature robuuster en minder kwetsbaar voor ziektes en plagen.

Verder:

- Hoogstambomen kunnen meer dan 10 meter hoog en breed worden. Het is daarom belangrijk bij aanplant de fruitbomen op ruime afstand van elkaar te planten.

- Plant daarom appelbomen minstens 10 meter uit elkaar, peren en kersen 8 meter en pruimen 6 meter uit elkaar.
- Voor het planten is een ruim plantgat noodzakelijk waarin de wortels zich wijd kunnen uitspreiden. Het plantgat moet daarom een afmeting hebben van 70x70x70 cm groot. Spit na het graven de bodem van het plantgat los.
- Plaats daarna een boompaal van onbehandeld hout naast de boom (maat 250 cm bij 8 cm), op ongeveer 15 cm van de boom, aan de kant van de heersende windrichting (dit is meestal het zuidwesten), waar u de jonge boom met een brede band aan bevestigd.
- U kunt nu het plantgat weer dichtgooien. Pas bij arme grond bodemverbetering toe door bijvoorbeeld potgrond te mengen met de grond uit het plantgat.

Knotwilgen/-elzen

Er worden als knotboom gekweekte elzen of wilgen gebruikt voor de aanplant of er worden veren gebruikt die na de aanleg direct geknot worden. De minimale plantafstand tussen de knotbomen onderling is 15 meter. Zie voor plantinstructies van deze bomen de instructies onder 'solitaire eiken en linden'.

Veiligstelling

De knotbomen in een vijf meter brede uitgerasterde strook geplant.

Beheer

Hakhoutsingel en struweelhaag

De hakhoutsingel en de struweelhaag worden als hakhout beheerd. Goed onderhouden singels en hagen worden ieder 10-15 jaar afgezet. Afzetten betekent dat de bomen en struiken tot 10 à 20 cm boven de grond worden afgezaagd. De bomen en struiken groeien uit zichzelf weer uit. Bij het afzetten is het van belang dat er genoeg licht op de bodem valt om de stobben te laten uitlopen.

Solitaire zomereiken en linden

Geen beheer, mogelijk opkronen als schade aan landbouwvoertuigen ontstaat door laag hangende takken.

Boomgaard

Het snoeien van fruitbomen wordt al eeuwen toegepast. Het snoeien van de fruitboom in de jeugdfase wordt de vormsnoei genoemd. De vormsnoei zorgt voor een bepaald model. Wanneer dat model is bereikt volgt de onderhoudssnoei. Ook kunnen fruitbomen op verschillende manieren gesnoeid worden. Bijvoorbeeld met als doel productie of als doel het landschappelijk beeld. Landschapsbeheer Gelderland geeft basis cursussen voor het snoeien van hoogstamfruit.

Vormsnoei

De vormsnoei is vooral belangrijk bij de jonge bomen. Elke soort heeft zijn eigen specifieke vorm. Bij de appel wordt over het algemeen een bolvorm aangehouden zonder harttak. Peren vormen van nature meer een kroon met een harttak. Deze kroon krijgt meer een piramidale vorm. Nadat de fruitboom is aangeplant is het belangrijk direct de eerste vormsnoei toe te passen. Uit het gestel worden vaak niet meer dan 4 gesteltakken aangehouden, de overige takken kunnen worden weggesnoeid. Afhankelijk van de soort kunt u kiezen voor het behouden of weghalen van de harttak.

Onderhoudssnoei

Fruitbomen kunnen het beste jaarlijks gesnoeid worden. Het gaat daarbij om vervanging van minder vitaal, afgedragen vruchthout, het verwijderen van ziek hout en het verwijderen van verkeerd geplaatste nieuwe scheuten. In een regelmatig onderhouden, vitale hoogstamfruitboom zullen elk jaar nieuwe

scheuten ontstaan. Een deel kan worden gehandhaafd en gebruikt als nieuwe vruchttakken. Een ander deel dient te worden verwijderd.

Knotbomen

De knotbomen dienen op tijd geknot te worden zodat de boom niet beschadigd wordt wanneer takken afscheuren. Doorgaans worden knotbomen iedere 8-12 jaar geknot.

De strook van vijf breed waarin de knotbomen geplant zijn, wordt één maal per jaar gemaaid, waarbij het maaisel wordt afgevoerd. Er wordt geen kunst- of drijfmest op de vegetatie in de strook aangebracht. Opgaande bomen en struiken in de strook mogen gemaaid worden.

8.2 Beheer

Hakhoutsingel

De singel wordt beheerd als hakhoutsingel. Goed onderhouden houtwallen en houtsingels bestaan uit een boom-, kruid- en struiklaag. Na ongeveer 5-6 jaar zullen de takken in de houtsingel of wal elkaar gaan raken en dient er waar nodig gesnoeid en gedund worden. Na 10 jaar is de eerste keer onderhoud noodzakelijk. De meeste houtsingels en houtwallen worden als hakhout beheerd en tussen de 10-12 jaar afgezet. Afzetten betekent dat de bomen en struiken tot 10 à 20 cm boven de grond worden afgezaagd. De bomen en struiken groeien uit zichzelf weer uit. Bij voorkeur dient er kleinschalig gewerkt te worden waarbij niet alle singels tegelijk een onderhoudsbeurt krijgen. Om de variatie in leeftijd te waarborgen dient ieder jaar, afhankelijk van het onderhoudsinterval, een gedeelte van de singel te worden afgezet. Bij het afzetten is het in elk geval van belang dat er genoeg licht op de bodem valt om de stobben te laten uitlopen. Dat betekent vaak een vrij drastische dunning.

Solitaire bomen

Geen beheer, mogelijk opkronen als schade aan landbouwvoertuigen ontstaat door lage takken.